

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Освітня програма	62872 Журналістика
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	061 Журналістика

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

12.06.2024 р.

Справа № 1043/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 06 "Журналістика" у складі:

Бабенко Вікторія Володимирівна – головуєчий,
Бутиріна Марія Валеріївна,
Почапська Оксана Іванівна,
Сірінюк-Долгарьова Катерина Григорівна,
Супрун Людмила Вікторівна,

за участі запрошених осіб:

Лісневська Аліна Леонідівна – гарант ОП,
Навальна Марина Іванівна – керівник експертної групи,
Войтович Наталія Олегівна – член експертної групи,
Мельникова-Курганова Олена Сергіївна – член експертної групи,
Житнікова Ангеліна Віталіївна – член експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	62872
Назва ОП	Журналістика
Галузь знань	06 Журналістика
Спеціальність	061 Журналістика
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 5, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілі ОП відповідають місії та стратегії Київського столичного університету імені Бориса Грінченка: «Служити людині, громаді, суспільству». Професійний обов'язок журналіста й місію журналістики ЗВО вбачає в служінні суспільству правдою. Звідси спрямування в підготовці здобувачів ВО на компетентності, покликані забезпечити соціальновідповідальне виконання професійних обов'язків, здатність до інноваційної діяльності, до розв'язання складних професійних завдань, як-от протистояння ворожим наративам.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Стейкхолдери беруть належну участь у визначенні цілей ОП і ПРН, їхні рекомендації послідовно враховуються в процесі вдосконалення освітньої програми. З метою з'ясування якості ОП зі стейкхолдерами проводяться консультації, вони систематично задіяні в анкетуваннях, в обговореннях на засіданнях випускової кафедри. Представники всіх груп стейкхолдерів є членами робочої групи ОП. На сайті кафедри журналістики та нових медіа забезпечена можливість внесення пропозицій щодо модернізації ОП усіма зацікавленими в її поліпшенні.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

В ОП враховано змістові й технологічні зміни професії журналіста, зумовлені кризою 2020-2021 рр. та воєнною російською агресією, зокрема готовність до створення інформаційних продуктів мультимедійного формату на різних платформах з використанням сучасних цифрових інструментів та комунікаційних методик, спроможність розв'язувати професійні завдання з позицій відповідальності перед громадою і правдоцентричності. Цілі ОП співвідносні зі Стратегією розвитку міста Києва до 2025 р. Здобувачі ВО беруть участь у проєктах співпраці з медіаграмотності для киян. Враховано також досвід аналогічних вітчизняних та іноземних ОП.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Зміст ОП вибудовано відповідно до Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня галузі знань 06 «Журналістика» спеціальності 061 «Журналістика» (08.11.2022 р.). В ОП уведено також додаткові SKU08 «Здатність до усвідомленого пошуку, встановлення та донесення правди суспільству в процесі виконання професійних журналістських обов'язків, займати правдоцентричну позицію при здійсненні журналістської діяльності», SKU09 «Здатність приймати рішення та робити моральний вибір у професійній діяльності з позицій соціальної відповідальності», РН14 «Приймати рішення та розв'язувати професійні завдання з позицій соціальної відповідальності та правдоцентричності».

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП – 90 кредитів ЄКТС, із них 67,5 кредитів ЄКТС спрямовано на формування компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти, а 22,5 кредитів ЄКТС – на дисципліни вільного вибору здобувачів ВО, що відповідає вимогам законодавства.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Структурно-логічна схема ОП відображає чітку структуру змісту освітньої програми: три ОК викладаються впродовж першого і другого семестрів, три – лише в першому; у другому семестрі реалізується вибіркова частина; у другому і третьому семестрах здійснюється підготовка та захист магістерської роботи; третій семестр присвячений також переддипломній практиці. Сукупно ОК за змістом своїм і послідовністю вивчення забезпечують досягнення цілей та ПРН освітньої програми.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Визначення об'єкта діяльності як «системи знань про закономірності функціонування журналістики у різних її виявах, видах, формах, технологіях та сферах використання у ретроспективній, поточній та перспективній площинах» (ст. 6 ОПП) забезпечує відповідність предметній області спеціальності 061 «Журналістика». З нею узгоджено і формулювання цілей навчання. Відповідний спеціальності і теоретичний зміст предметної області, і методи, методики та технології роботи, й використовувані інструменти та обладнання.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

У ЗВО затверджено відповідні документи для забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ВО. Вибір дисциплін передбачено з Каталогу вибіркових дисциплін (КВД), розміщеного на платформі електронного навчання Університету й щороку оновлюваного робочою групою з формування переліку вибіркових дисциплін. Здобувачі здійснюють вибір ВНД в особистому електронному кабінеті. Відмітка в полі «Мій вибір остаточний» символізує заявку на вивчення ОК. Здобувачі за бажання самостійно обирають теми магістерських досліджень, бази практик. Працюючі за спеціальністю магістранти навчаються за індивідуальним графіком. Індивідуальна освітня траєкторія кожного здобувача відображена в його індивідуальному навчальному плані. Утім, доступ до списку й силабусів вибіркових дисциплін мають лише здобувачі. Інші ж стейкхолдери не можуть внести свої пропозиції щодо вибіркових навчальних дисциплін, бо не бачуть їх.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОП є освітньо-професійною, що знайшло відображення в усіх її змістових ланках. Основу ОП складає інтегрована практикоорієнтована компонента (ІПОК), яка, окрім іншого, передбачає щільне поєднання в освітньому процесі теорії і практики. Одним із виявів ІПОК є навчальна дисципліна «Суспільне мовлення в сучасному медіапросторі», усі практичні заняття з якої проводяться на базі АТ «НСТУ». Навчальним планом передбачено переддипломну практику (22,5 кредита – 675 год., 15 тижнів). Широко представлені бази практик, як зовнішні, так і внутрішні. Є затверджена адміністрацією «Програма переддипломної практики...» (К., 2024, 36 с.). Із загального обсягу аудиторних занять (354 год.) 78 % становлять практичні (198 год.) та семінарські (78 год.) заняття.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Викладання і навчання на ОП передбачає «стимулювання самонавчання здобувачів вищої освіти та організацію роботи в групах (колаборації) з метою набуття навичок командної роботи та самостійного пошуку вирішення проблем, зокрема, під час розв'язання практичних кейсів» (ст. 6 ОПП), що послідовно зреалізовано в освітньому процесі. Довга низка активностей здобувачів сприяє формуванню й удосконаленню комплексу необхідних у професійному житті soft skills.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

У ЗВО функціонує «Положення про організацію освітнього процесу», розділом 11 якого визначається обсяг усіх видів навчальної діяльності, необхідних для досягнення ПРН. Згідно з цим документом кожен студент має річне навантаження 1800 годин. У навчальному плані й робочих програмах ОК представлені своїми модулями, що упрозорює навантаження здобувачів. Так, ОД5 «Науково-практичні дослідження в журналістиці» має три робочі програми: 1) «Основи наукових досліджень галузі»; 2) «Контент-маркетинг у цифрових медіа»; 3) «Медіааналітика». Фактичне навантаження здобувачів цілком реальне для виконання.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів ВО за дуальною формою освіти не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

У ЗВО затверджено «Правила прийому на навчання для здобуття ступеня бакалавра, магістра у 2023 в Університеті Грінченка». Абітурієнти склали єдиний вступний іспит (ЄВІ), фаховий екзамен, пропонували для розгляду мотиваційні листи. Зараз уже розміщені на офіційному веб-сайті ЗВО «Правила прийому – 2024». Ті правила прийому, що в архіві, і нові зрозумілі й чіткі, не містять дискримінаційних положень. Вони щороку оновлюються.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

У процесі підготовки до фахового екзамену в магістратуру абітурієнти мають можливість скористатись «Програмою фахового іспиту з журналістики» (К., 2024). Визначені в ній завдання фахового іспиту враховують особливості ОП. Вступники мають виявити розуміння понять і категорій журналістики в їх історичному розвитку й сучасному значенні, етапів розвитку світової та української журналістики, особливостей підготовки журналістських матеріалів для різних типів медіа, професійних стандартів журналістики тощо. Трапляються невідповідності до чинного стандарту в оформленні списків літератури для вступників (як, до речі, і для здобувачів ВО). Наприклад, законодавчі і нормативно-правові документи подано не за алфавітом.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється в Університеті Грінченка низкою внутрішніх документів, які розміщені на офіційному веб-сайті ЗВО. Правила визнання результатів чіткі та зрозумілі, свідченням чого є перезарахування двом здобувачам ВО результатів онлайн-навчання в рамках програми академічної мобільності в Латвійському університеті на Факультеті соціальних наук.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила визнання результатів навчання в неформальній освіті викладено в «Порядку перезарахування освітніх компонентів і визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, в Університеті». Документ цілком доступний на офіційному веб-сайті ЗВО. Робоча програма навчальної дисципліни «Журналістика: тенденції та технології: Сучасні технології виробництва та управління медіапроєктами» містить інформацію про процедуру та можливості перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Подано альтернативний варіант опрацювання матеріалів модуля 2 шляхом проходження дотичного курсу на безкоштовних платформах Coursera, Prometheus. Зазначено також, що факт проходження онлайн-курсу повинен засвідчити отриманий сертифікат. Пропозицією скористались двоє здобувачів ВО. Їм перезараховано бали.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми й методи навчання та викладання у ЗВО визначені в розділі 9 «Положення про організацію освітнього процесу» і в «Положенні про проведення практики студентів». Для організації змішаного навчання задіюють систему ЕНК, сервіси Google Meet, Zoom тощо. Як реалізація принципу академічної свободи викладачам надано можливість самостійно обирати форми й методи викладання. Пріоритетними є ті методи, які стимулюють навчально-пізнавальну активність здобувачів, що відповідає вимогам студентоцентрованого навчання. Опитування «Викладач очима студентів» (грудень 2023 р.) засвідчило, що робота НПП оцінюється в діапазоні 4,53-4,98 балів (середній показник 4,76).

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

На офіційному веб-сайті ЗВО й на сторінках факультету і кафедри журналістики та нових медіа розміщена необхідна для повноцінного навчання здобувачів інформація: освітня програма, навчальний план, робочі програми навчальних дисциплін, програма практики, перелік ОК, які винесені на сесію, методичні рекомендації для написання кваліфікаційної магістерської роботи (проєкту), відеорекомендації зі створення кваліфікаційної магістерської роботи (проєкту). Усі учасники освітнього процесу мають також доступ до платформи дистанційного навчання Moodle, де розміщено ЕНК. На першому занятті з вивчення ОК НПП знайомлять здобувачів з навчально-методичною картою дисципліни.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Одним із пріоритетних напрямків підготовки магістрантів НПП вважають навчання через дослідження. Тому надається перевага дослідницьким та проблемно-пошуковим методам навчання; частина практичних, семінарських занять проходять з презентацією власних дослідницьких мініпроєктів; виробнича практика проходить у формі переддипломної; здійснюються співдослідження викладачів та здобувачів ВО; Університет піклується про належне матеріально-технічне забезпечення наукового пошуку студентів.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Осучаснення змісту навчання відбувається постійно в аспекті списків рекомендованої літератури, змістового наповнення освітніх компонентів, формулювання завдань, застосування нових методів навчання тощо. Але наймасштабніше оновлення відбулось у новій редакції ОП 2023 р., коли було розроблено, затверджено й застосовано в освітньому процесі новий навчальний план, нові робочі програми навчальних дисциплін, оновлено модулі ОК. На зміну змісту освіти на ОП впливають як наукові досягнення НПП, так і наукові здобутки здобувачів ВО.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

У ЗВО функціонує «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу». У програмах академічної мобільності взяли участь двоє здобувачів ВО, п'ятеро НПП. Інтернаціоналізації діяльності ЗВО сприяють також угода про співпрацю з Європейською асоціацією підготовки журналістів, підвищення кваліфікації викладачів на онлайн-курсах «Coursera», членство НПП у міжнародних організаціях, публікація монографій і статей у міжнародних виданнях.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів, критерії оцінювання здобувачів ВО визначені в п. 9.3.4 «Контроль результатів навчання» Положення про організацію освітнього процесу в Університеті. Форми поточного і семестрового контролю чітко та зрозуміло прописані в робочих програмах навчальних дисциплін, розміщених на сторінці кафедри та в ЕНК відповідного ОК. Тут же розлого подані й критерії оцінювання здобувачів ВО. Кожен викладач на першому занятті з ОК інформує здобувачів про форми контрольних заходів та критерії оцінювання. Опитування здобувачів (грудень 2023 р.) засвідчило середній бал 4 (із 5 можливих) щодо форм контрольних заходів та процедур оцінювання, а також 4,4 бали з прозорості оцінювання.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Атестація здобувачів ВО проводиться у формі обов'язкового публічного захисту кваліфікаційної роботи (проєкту), що відповідає Стандарту вищої освіти України для другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 061 «Журналістика». Наявні «Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної магістерської роботи (проєкту)», які упрозорюють для здобувачів весь процес створення та захисту кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційні роботи обов'язково проходять перевірку на плагіат, наслідком чого є довідка про відсоток оригінальності змісту дослідження. Утім, ознайомитись з кваліфікаційними роботами магістрантів можуть лише співробітники ЗВО.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедури проведення контрольних заходів регулюються відповідними нормативними документами ЗВО, відбуваються за чіткими та зрозумілими правилами, які доступні всім учасникам освітнього процесу. Задля запобігання конфлікту інтересів екзамену проходять переважно в письмовій формі в реальному часі на платформі Moodle, або у формі тестування в системі Moodle, або шляхом презентації проєкту. Документально затверджено чіткі правила повторного проходження контрольних заходів. Нормативно врегульовано також порядок оскарження результатів контрольних заходів, прецедентів чого за період реалізації ОП не зафіксовано.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Система роботи з дотримання академічної доброчесності становить сильну сторону освітньої програми. Політику, стандарти і процедури академічної доброчесності врегульовано низкою внутрішніх документів. Викладачі та здобувачі підписують Декларацію про академічну доброчесність. Працює Школа академічної доброчесності. НПП проводять систематичну роботу з популяризації академічної доброчесності. В університетській бібліотеці можна за допомогою ПЗ Unichек безкоштовно перевірити тексти на наявність запозичень. У ЗВО традиційні заходи з популяризації академічної доброчесності, наприклад на кафедрі звичним став круглий стіл «Академічна доброчесність і виклики науки у кризових ситуаціях: український досвід та європейські практики».

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Освітній процес на ОП «Журналістика» забезпечують чотири доктори наук (В.В. Георгієвська, проф.; О.А. Мітчук, проф. (сумісн.); О.А. Семенюк, проф.; В.І. Терещук (доц.), шість докторів філософії, кандидатів наук (А.Л. Лісневська, доц.; С.В. Соколовська, доц.; К.Є. Балабанова, доц. кафедри; С.І. Петренко, доц. каф.; О.С. Харченко, доц. каф. (сумісн.); В.П. Грисюк, ст. викл.), два викладачі-практики (Г.В. Безулік, доц. каф.; О.Д. Гондюл, викл.). Академічна та/або професійна кваліфікація НПП загалом сприяє досягненню цілей та ПРН. Окремі викладачі мають за тематикою ОК замалу кількість публікацій у наукових виданнях.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Конкурсний добір регламентується відповідними нормативними документами ЗВО. Процедура конкурсного добору традиційна: кандидатури обговорюються на засіданні кафедри на основі проведеного відкритого заняття, наукової діяльності, досвіду роботи, підвищення кваліфікації, міжнародної активності, відгуків та рекомендацій, результатів конкурсу «Лідер року», опитування «Викладач очима студентів» тощо, після чого складають мотиваційний висновок. На офіційному веб-сайті ЗВО є зразки документів для проведення конкурсу на заміщення посад. Процедури конкурсного добору викладачів цілком прозорі та професійно організовані.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

На факультеті журналістики функціонує Рада роботодавців, яка у своїй діяльності керується «Положенням про Раду роботодавців Університету». Представник роботодавців у складі робочої групи ОП. У кожну Екзаменаційну комісію з атестації здобувачів ВО запрошують представників роботодавців. Роботодавці активно залучені до організації та проведення практики. Вони проводять з магістрантами тренінги, майстер-класи, вебінари. Беруть участь у засіданнях кафедри, активні в організовуваних кафедрою опитуваннях. За наявності вакансій роботодавці пропонують випускникам робочі місця.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Освітній компонент «Суспільне мовлення в сучасному медіапросторі» особливістю має те, що його практичні заняття проходять на базі Суспільного мовника України АТ «НСТУ». Освітня програма містить ПІОК (інтегровану практикоорієнтовану компоненту), яка передбачає стовідсоткове проведення практичних занять на медіавиробництві (крім АТ «НСТУ», університетські медіа «Астудія», «Словопис», «Радіо ВГ», «Грінченко-інформ». Тому 18 професіоналів-практиків, представників роботодавців на системній основі беруть участь в аудиторних заняттях здобувачів ВО. Окрім того, українські та зарубіжні експерти галузі проводять для магістрантів гостьові лекції.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Сприяючи професійному розвитку НПП, ЗВО відкрив їм доступ до НМБД Scopus і Web of Science, надав можливість публікації статей у фахових університетських виданнях. Викладачі мають можливість пройти підвищення кваліфікації у ЗВО, що координується ННЦ розвитку персоналу та лідерства. Внутрішнє підвищення кваліфікації багатоаспектне: фахове стажування, лідерський, цифровий, дидактичний, дослідницький модулі, а також модуль з медіаосвіти. Викладачі ОП самі є тренерами сертифікатної програми «Медіаосвіта: Європейські студії». Викладачі, які тільки починають працювати у ЗВО, проходять адаптаційні тренінги. Університет сприяє НПП у стажуванні в інших ЗВО шляхом укладання договорів.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

В університеті функціонують «Положення про відзнаки», «Положення про преміювання» та «Порядок преміювання працівників за публікації у Scopus і Web of Science». З метою стимулювання викладацької майстерності ЗВО застосовує різні заохочення: оголошення подяки, нагородження медаллю Бориса Грінченка різних рівнів, грамотою, нагрудним знаком «За служіння Університету». НПП представляють також до відзначення державними й відомчими нагородами. Переможців щорічного конкурсу на здобуття премії імені Бориса Грінченка нагороджують дипломами та преміями. Матеріальне й моральне заохочення передбачене також за результатами щорічного рейтингового оцінювання професійної діяльності НПП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

ЗВО має сучасну матеріально-технічну базу з досить високим рівнем цифровізації та використанням новітніх технологій. Усі складники університетського життя (освіта, наука, управління, середовище, інфраструктура) об'єднані на одній платформі – Цифровому кампусі. Функціонує Цифровий хаб, у якому скомпоновано лабораторії ЗВО з інструментами для мобільного навчання, зокрема НВМ тележурналістики «Астудія», Навчальна лабораторія радіомовлення. В університеті наявні власні медіа з радіо-, теле- та інтернет-журналістики. Діє система ДН Moodle з розробленими й апробованими ЕНК (електронними навчальними комплексами) ОК. Соціальна інфраструктура:

актова зала, спортивні і тренажерні зали, басейн, їдальня, буфет, медпункт, гуртожитки тощо. ОП має якісне забезпечення освітнього процесу, проте не містить взірцевості.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Фонди бібліотеки, її інформаційні сервіси безоплатні й доступні. Окрім того, Цифровий кампус містить такі ресурси, як система електронного навчання Moodle, Wiki-портал, електронний репозитарій, корпоративна пошта Gmail, сервіси Google, хмарні сервіси Microsoft. Здобувачі і викладачі мають також можливість доступу до НМБД Scopus та Web of Science, Core Collection, ресурсів SpringerLink, Libraria, платформи ScienceDirect. Здобувачі забезпечені доступом до навчально-методичних матеріалів на сайтах факультету та кафедри.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

«Положенням про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності» запроваджено систему роботи для забезпечення освітнього середовища. У корпус №1 є укриття площею 1000 кв.м. Приміщення ЗВО мають контрольно-пропускну систему, відеокамери, систему протипожежної безпеки тощо. Ужито заходи для забезпечення інформаційної та кібербезпеки. Працює соціально-психологічна служба.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

На офіційному веб-сайті ЗВО у розділі «Реєстр нормативної бази» розміщена низка документів, які унормовують механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів ВО. На сторінці факультету відповідну функцію виконує розділ «Студентам». Опитування здобувачів (грудень 2023 р.) засвідчило 4,5 бали з 5 можливих щодо задоволеності магістрантів різними видами підтримки.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Особи з особливими освітніми потребами у фокусі особливої уваги ЗВО. Функціонує Центр підтримки студентів з інвалідністю. Розділ 8 «Правил прийому» присвячений опису спеціальних умов для зарахування на навчання осіб з інвалідністю. Корпус №1, де реалізується ОП, має горизонтальну платформу з похилим підйомом, два ліфти і пандуси. Сайт університету та електронна навчальна платформа Moodle пристосовані для забезпечення осіб з особливими освітніми потребами, зокрема з порушенням зору.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Політику і процедури врегулювання конфліктних ситуацій в університеті унормовує «Положення про протидію дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу та іншим проявам неетичної поведінки». Обов'язок розгляду скарг, пов'язаних з можливими конфліктними ситуаціями, покладено на Комісію з етики, у складі якої є представники студентства. ЗВО став учасником проекту «Антикорупційний комплаєнс у вищій освіті: закордонний досвід і національна практика», у рамках якого проведено оцінювання корупційних ризиків.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу й періодичного перегляду ОП здійснюються відповідно до «Методичних рекомендацій з розроблення та оновлення освітніх програм». Перегляд та оновлення ОП відбувається, як правило, щороку після моніторингу якості надання освітніх послуг (опитування здобувачів ВО, випускників, НПП, роботодавців, інших зацікавлених осіб). Первинна ОП 2017 р. донині зазнала суттєвих змін, як-от вилучено ОК «Комунікативістика», уведено НД «Теорія та практика новітніх медій», збільшено обсяг практичних занять із 70% до 86%, узгоджено ОП зі Стандартом вищої освіти України тощо.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як

партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Студентське самоврядування бере участь у процесах та процедурах, пов'язаних із внутрішнім забезпеченням якості вищої освіти, відповідно до нормативних документів ЗВО. Здобувач ВО є членом робочої групи ОП. Виборні представники здобувачів вносять пропозиції щодо змісту ОК, беруть участь в обговоренні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, призначенні стипендій та ін. Представники студентського самоврядування є членами Вченої ради факультету.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Представник роботодавців є членом робочої групи ОП. На засідання робочої групи запрошують інших роботодавців з консультативно-дорадчим голосом. Функціонує Рада роботодавців Факультету, через яку роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості. Роботодавці регулярно виконують функції членів ЕК, висловлюють пропозиції щодо поліпшення якості підготовки фахівців і таким чином беруть участь у контролі якості їхньої підготовки.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Функціонує Рада випускників Факультету, за допомогою якої кафедра комунікує з випускниками. На сайті факультету наявна сторінка «Успішні студенти і випускники». Аналіз інформації про кар'єрний шлях випускників сприяє удосконаленню ОП. Випускники долучаються до реалізації освітньої програми, читаючи гостьові лекції, проводячи майстер-класи тощо.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Труднощі у функціонуванні ОП зумовлені карантинними обмеженнями та відключеннями електроенергії під час війни. Реагуючи на ці виклики, робоча група ОП переглянула й адаптувала програму та завдання практики, удосконалила вміст ЕНК (електронних навчальних комплексів) навчальних дисциплін ОП, зокрема засобами та ресурсами для асинхронного навчання і самостійної роботи здобувачів.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Модернізуючи освітню програму, робоча група взяла до уваги результати акредитації ОП «Журналістика» другого (магістерського) рівня 2018 року. Окрім схвального відгуку про підготовку магістрів за цією ОП, експерти мали дві рекомендації: про публікаційну активність викладачів та створення ЕНК. В обох цих позиціях, особливо в другій, ситуація суттєво покращилась. Цьому сприяло й те, що у 2021 р. було затверджено нову редакцію «Методичних рекомендацій з розроблення та оновлення освітніх програм», у якій удосконалено процедуру перегляду й оновлення ОП.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В академічній спільноті ЗВО сформована культура якості, підтримана солідною нормативною базою. НПП першочерговим завданням своїх занять вважають упровадження академічної доброчесності. Колектив ЗВО сприймає академічну доброчесність як складник корпоративної культури. Однією з цілей діяльності Наукового товариства є реалізація корпоративної культури. Така політика ЗВО забезпечує йому внутрішню культуру якості.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила і процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, підтримані цілою низкою нормативно-правових документів, як-от «Статут КСУБГ», «Правила внутрішнього розпорядку КСУБГ», «Положення про кафедру» та ін. Усі документи розміщені на офіційному веб-сайті ЗВО. Університет має Цифровий кампус, який сприяє здобувачам і викладачам у пошуку актуальної інформації.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

На сторінці Факультету журналістики постійно діє рубрика «Обговорення освітніх програм», де свого часу було розміщено проєкт ОП 2023 р., проєкт навчального плану, графік обговорення проєкту нової редакції освітньо-професійної програми й форми зворотнього зв'язку. Документи оприлюднюються заздалегідь.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На сторінці кафедри журналістики та нових медіа і на сторінці гаранта вчасно з'являється інформація про освітню програму (зокрема й відгуки та рецензії на ОП). Вона точна й достовірна, має обсяг достатній для інформування відповідних зацікавлених сторін і суспільства. Утім, здобувачі не мають доступу до бази кваліфікаційних робіт, що, звичайно, пригнічує їхні права і не відповідає нормам державного стандарту. До списку й робочих програм навчальних дисциплін вільного вибору також обмежений доступ. Рідко оновлюється інформація про ОП на YouTube-каналі.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Гарантові ОП рекомендовано до нової редакції ОП продовжувати розширювати коло стейкхолдерів фаховими спільнотами.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Завідувачу кафедри рекомендовано у 2024-2025 н.р. забезпечити вільний доступ до списку й робочих програм навчальних дисциплін елективного вибору. Завідувачу кафедри, гаранту ОП, НПП рекомендовано до наступної редакції ОП здійснити подальший розвиток інтегрованої практикоорієнтованої компоненти шляхом інтеграції освітнього процесу з позанавчальними студіями, дискусійними клубами, гуртками тощо.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Завідувачу кафедри, НПП рекомендовано до початку 2024-2025 н.р. внести в робочі програми навчальних дисциплін інформацію про процедуру та можливості перезарахування результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, неформальній та інформальній освіті. Завідувачу кафедри, науково-педагогічним працівникам рекомендовано до початку 2024-2025 н.р. привести списки пропонованої здобувачам і вступникам літератури у відповідність до Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Гарантові ОП, завідувачу кафедри, НПП рекомендовано упродовж 2024-2025 н.р. розширювати коло партнерів для міжнародної академічної мобільності та участі в грантових проектах.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Адміністрації ЗВО, завідувачу кафедри журналістики та нових медіа рекомендовано у 2024-2025 і наступних н.р. надати доступ здобувачам ВО до кваліфікаційних магістерських робіт (проектів) попередніх випусків.

Критерій 6. Людські ресурси

Гаранту ОП, науково-педагогічним працівникам рекомендовано впродовж міжкредитаційного періоду розробити план публікаційної активності та послідовно дотримуватися його виконання для забезпечення освітніх компонентів.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Завідувачу кафедри, гаранту ОП рекомендовано розробити і послідовно впроваджувати в освітній процес партнерський план співпраці з професійним середовищем для ефективного використання матеріально-технічної бази. Критерій не містить взірцевості.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Завідувачу кафедри, гаранту ОП, науково-педагогічним працівникам рекомендовано до початку 2024-2025 н.р. розглянути можливість ввести ОК або окремі модулі навчальних дисциплін англійською мовою, беручи до уваги рекомендації стейкхолдерів.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Завідувачу кафедри, гаранту ОП, НПП рекомендовано впродовж міжкредитаційного періоду оновлювати контент на всіх цифрових платформах освітньої програми.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Заява_про_самовідвід_освітні_програми_Садівничий.pdf</i>	203c9f8kBbXroJISV9HnoRuuqwOjF3M6nDeYEpbJ4UI=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

БАБЕНКО ВІКТОРІЯ ВОЛОДИМИРІВНА